

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22.02.2012, sp. zn. 8 Tdo 98/2012, ECLI:CZ:NS:2012:8.TDO.98.2012.1

Číslo: 60/2012

Právní věta: Jako trestný čin vydírání podle § 175 odst. 1 tr. zákoníku, a nikoliv trestný čin krádeže podle § 205 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku, je třeba posoudit tu část jednání pachatele, který po odcizení věcí poškozeného použil proti němu pohrůžku násilí, jejímž cílem ovšem nebylo uchovat si odcizené věci, ale přimět poškozeného, aby pachatele nezadržel a aby ho nechal odejít z místa krádeže. V takovém případě jde o vícečinný souběh trestného činu krádeže a vydírání. Rozdíl mezi trestným činem vydírání podle § 175 tr. zákoníku a přečinem krádeže podle § 205 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku spočívá v tom, že nátlak na vůli poškozeného je u přečinu krádeže veden ze strany pachatele pouze snahou bezprostředně po činu si násilím nebo pohrůžkou bezprostředního násilí uchovat věc, již pachatel získal krádeží. Pokud násilí nebo pohrůžka (bezprostředního) násilí směřovala k něčemu jinému než si uchovat bezprostředně po činu odcizenou věc, tedy k tomu, aby jiná osoba něco konala, opominula nebo trpěla (např. aby pachatele poškozený nebo jiná osoba nezadržela, neoznámila jeho čin policii apod.), jde o trestný čin vydírání podle § 175 tr. zákoníku.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 22.02.2012

Spisová značka: 8 Tdo 98/2012

Číslo rozhodnutí: 60

Číslo sešitu: 10

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Krádež, Vydírání

Předpisy: § 175 odst. 1 tr. zákoníku
§ 205 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud odmítl dovolání obviněného M. H. proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 13. 10. 2011, sp. zn. 55 To 493/2011, jako odvolacího soudu v trestní věci vedené u Okresního soudu v Liberci pod sp. zn. 4 T 130/2011.

Z o d ů v o d n ě n í :

Rozsudkem Okresního soudu v Liberci ze dne 17. 8. 2011, sp. zn. 4 T 130/2011, byl obviněný M. H. uznán vinným pod bodem 1) výroku o vině zločinem vydírání podle § 175 odst. 1, odst. 2 písm. c) tr. zákoníku a přečinem krádeže podle § 205 odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. zákoníku, pod bodem 2) výroku

o vině přečinem krádeže podle § 205 odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. zákoníku ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku, pod bodem 3) výroku o vině přečinem krádeže podle § 205 odst. 1 písm. a), b), odst. 2 tr. zákoníku a přečinem porušování domovní svobody podle § 178 odst. 1, 2 tr. zákoníku.

Těchto trestných činů se dopustil tím, že přestože byl rozsudkem Okresního soudu Liberci ze dne 9. 5. 2008, sp. zn. 5 T 9/2008, odsouzen mimo jiné pro trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 písm. b), e), odst. 2 tr. zák. k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání tří roků a šesti měsíců, pro jehož výkon byl zařazen do věznice s ostrahou, ze kterého byl podmíněně propuštěn usnesením Okresního soudu v Karlových Varech ze dne 2. 9. 2010, sp. zn. 40 PP 790/2010, a byla mu stanovena zkušební doba v trvání dvou let,

1) dne 27. 12. 2010 v době od 12.00 hodin do 13.00 hodin v L., v ulici N. F., po vypáčení zámku FAB vnikl do sklepa domu, odkud odcizil sekyrku s oranžovým topůrkem v hodnotě 150 Kč, motorek ke grilu v hodnotě 100 Kč, sluneční brýle v hodnotě 30 Kč, načež vyšel do patra k bytu Š. B., nejdříve vzal za kliku vstupních dveří, zkusil, zda není otevřeno, následně poodstoupil, obhlédl situaci na chodbě před bytem, přistoupil ke dveřím bytu s páčidlem v ruce s tím, že jej zarazí mezi kovový rám dveří a zámek dveří, když v tu chvíli otevřel vstupní dveře Š. B., který jej sledoval skrz kukátko, následně obviněný opustil dům, následovaný Š. B., když na ulici N. F. v opuštěné hale u nádraží ČD na výzvy k zastavení a vyčkání příjezdu Policie České republiky obviněný reagoval vytažením odcizené sekyrky, kterou se rozmachoval kolem sebe, rozběhl se na Š. B., na kterého křičel, že ho rozseká a ať ho nechá být, a obrátil tím poškozeného na útěk; Š. B. tak odcizením věcí způsobil škodu ve výši 280 Kč a poškozením zámku škodu ve výši 100 Kč,

2) dne 14. 1. 2011 v době kolem 2.00 hodin v L. v ulici Dr. M. H. vnikl po vypáčení dvoukřídlých dveří do domu, kde prohledal půdní prostory v úmyslu něco odcizit, a poté, co byl vyrušen obyvateli domu, dům opustil, aniž by cokoli odcizil, přičemž na poškození dveří způsobil škodu ve výši 3 000 Kč obchodní společnosti D., s. r. o., se sídlem L.,

3) dne 17. 1. 2011 v době od 7.20 hodin do 12.30 hodin vnikl s další neustanovenou osobou pomocí nože po odsunutí střešky neuzamčeného zámku vstupních dveří do bytu v prvním patře, odkud odcizili notebook zn. Compaq Presario v hodnotě 7 500 Kč, mobilní telefon, zn. Nokia v hodnotě 200 Kč ke škodě M. A. a náramkové hodinky zn. Quartz-Hobica v hodnotě 5 000 Kč ke škodě jeho hosta.

Za tyto trestné činy byl obviněný odsouzen podle § 175 odst. 2 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání pěti roků, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. c) tr. zákoníku zařazen do věznice s ostrahou. Podle § 99 odst. 2, 4 tr. zákoníku mu bylo uloženo ochranné protitoxikomanické léčení v ústavní formě. Současně bylo rozhodnuto o náhradě škody a o zproštění obviněného podle § 226 písm. b) tr. ř. obžaloby pro skutek, v němž byl spatřován zločin vydírání podle § 175 odst. 1, odst. 2 písm. c) tr. zákoníku.

Proti uvedenému rozsudku soudu prvního stupně podali odvolání obviněný a v neprospěch obviněného i státní zástupce Okresního státního zastupitelství v Liberci. Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci jako soud odvolací rozsudkem ze dne 13. 10. 2011, sp. zn. 55 To 493/2011, rozhodl tak, že odvolání státního zástupce podle § 256 tr. ř. jako nedůvodné zamítl a z podnětu odvolání obviněného podle § 258 odst. 1 písm. d), e), odst. 2 tr. ř. napadený rozsudek zrušil ve výroku o trestu a ve výroku o ochranném léčení a podle § 259 odst. 3 tr. ř. při nezměněném výroku o vině obviněného M. H. znovu odsoudil podle § 175 odst. 2 tr. zákoníku a § 43 odst. 1 tr. zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání čtyř let, pro jehož výkon jej podle § 56 odst. 2 písm. c) tr. zákoníku zařadil do věznice s ostrahou. Dále obviněnému podle § 99 odst. 2 písm. b), odst. 4 tr. zákoníku uložil ochranné ústavní protitoxikomanické léčení.

Proti tomuto rozsudku odvolacího soudu obviněný M. H. podal prostřednictvím obhájce Mgr. P. M.

dovolání, jež zaměřil proti všem výrokům o vině a proti výroku o trestu, nikoliv proti výroku o ochranném léčení, a odkázal na dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. Výhrady obviněného se v zásadě omezily na skutek popsany pod bodem 1) výroku o vině rozsudku soudu prvního stupně, ve vztahu k němuž vytkl, že právní kvalifikace skutku je nesprávná. Obviněný po zopakování obsahu výpovědi poškozeného Š. B. a shrnutí své verze výpovědi z přípravného řízení nesouhlasil s právní kvalifikací činu, neboť měl za to, že soudy nižších stupňů nesprávně zhodnotily to, že obviněný, pronásledován poškozeným, měl poškozenému hrozit sekerkou, kterou před tím v domě poškozeného odcizil. Tvrdil, že jeho jednání bylo možné posoudit jen jako přestupek proti majetku, nanejvýš jako přečin krádeže podle § 205 odst. 1, 2 tr. zákoníku a následně jako nutnou obranu. Nesouhlasil tedy s jeho posouzením jako přečin krádeže podle § 205 odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. zákoníku a též zločin vydírání podle § 175 odst. 1, odst. 2 písm. c) tr. zákoníku. Obviněný hodnotil jako nesprávný závěr soudů, že hrozbu násilím nepoužil vůči poškozenému v souvislosti s uchováním si věci poškozeného, ale jako pohrůžku násilím, jíž užil s cílem, aby poškozeného odradil od jeho pronásledování, a nebyl tak zadržen jím nebo policií. Zdůraznil, že jeho cílem byla pouze snaha uchovat si odcizený majetek, proto čin nemohl být právně kvalifikován jako zločin vydírání. Podle obviněného tuto okolnost dosvědčil i poškozený, který uváděl, že otevřel dveře v době, kdy se je údajně obviněný snažil předmětem, který držel v ruce, vypáčit. Když poškozený utíkajícího obviněného pronásledoval, obviněný měl v ruce předmět vypadající jako páčidlo. Poté, co obviněný poškozeného pohrůžkami násilí zahnal, byla krádež dokonána. Uvedené skutečnosti nemohou svědčit pro závěr o naplnění znaků trestného činu vydírání. Obviněný si přisvojil cizí věci ve sklepě a totéž chtěl učinit i v prvním patře v bytě poškozeného a bezprostředně po činu se pokusil uchovat si pohrůžkou bezprostředního násilí věci, kterých se zmocnil. Přitom není důležité, co si mohl myslet poškozený, zda věděl nebo nevěděl o tom, že mu obviněný při krádeži v domě mohl ukrást i jeho sekyrku, ale klíčové je kvalifikování skutku podle zákonných ustanovení, která na ně dopadají. V daném případě se tak jedná jen o přečin krádeže.

Z těchto důvodů obviněný navrhl, aby Nejvyšší soud zrušil rozsudek Okresního soudu v Liberci ze dne 17. 8. 2011, sp. zn. 4 T 130/2011, a rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 13. 10. 2011, sp. zn. 55 To 493/2011, a aby poté buď přikázal odvolacímu soudu nové projednání a rozhodnutí věci se závazným právním názorem, aby stíhaný skutek byl posouzen jako přečin krádeže podle § 205 odst. 1 písm. c), odst. 2 tr. zákoníku, nebo aby sám ve věci v tomto smyslu rozhodl a uložil odpovídající mírnější trest.

Když Nejvyšší soud jako soud dovolací shledal, že dovolání obviněného je přípustné, bylo podáno osobou oprávněnou, v zákonné lhůtě a na místě, kde lze podání učinit, zkoumal, zda označený důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. lze považovat za důvod dovolání vymezený v tomto zákonném ustanovení.

Obviněný dovolání opřel o dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., podle něhož lze dovolání podat, jestliže rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotně právním posouzení. Z tohoto vymezení tedy plyne, že ve vztahu ke zjištěnému skutku je možné dovoláním vytýkat výlučně vady právní.

Nejvyšší soud, který je vázán důvody a rozsahem podaného dovolání, shledal, že obviněný své dovolání zaměřil výhradně proti výroku pod bodem 1) rozsudku soudu prvního stupně, ve vztahu k dalším činům, jimiž byl též uznán vinným, žádné námitky neuvedl. Z obsahu dovolání Nejvyšší soud zjistil, že obviněný námitkami, kterými poukazoval na to, že jeho čin neměl být posouzen jako souběh trestných činů, ale měl být kvalifikován jen jako přečin krádeže podle § 205 odst. 1 písm. c), odst. 2 tr. zákoníku, naplnil uplatněný dovolací důvod, protože brojil proti použité právní kvalifikaci. Nejvyšší soud tudíž dále posuzoval, zda jsou tyto námitky opodstatněné.

Činu pod bodem 1) výroku o vině rozsudku nalézacího soudu se obviněný v zásadě dopustil tím, že ač

byl nedlouho před tím podmíněně propuštěn z výkonu trestu odnětí svobody, který vykonával rovněž za trestný čin krádeže, nejprve vnikl v L. po vypáčení zámku do sklepa domu, odkud odcizil sekyrku a další věci. Nato vyšel do patra k bytu Š. B. a poté, co obhlédl situaci, přistoupil ke dveřím bytu s páčidlem v ruce, aby dveře vypáčil. Nevěděl, že za dveřmi jej kukátkem pozoruje poškozený, který otevřel dveře a obviněného překvapil. Po krátkém rozhovoru se obviněný dal na útěk a poškozený, který mezitím přivolal policii, jej následoval do opuštěné haly u nádraží ČD a volal na obviněného, aby zastavil a vyčkal příjezdu policie. Obviněný na to reagoval vytažením odcizené sekyrky, kterou se rozmachoval kolem sebe, rozběhl se na poškozeného, na kterého křičel, že ho rozseká a ať ho nechá být, čímž poškozeného vylekal a ten utekl.

Soud prvního stupně k právní kvalifikaci tohoto skutku v odůvodnění rozsudku (str. 6) shledal, že obviněný naplnil jak znaky přečinu krádeže podle § 205 odst. 1 písm. c), odst. 2 tr. zákoníku, tak i zločinu vydírání podle § 175 odst. 1, odst. 2 písm. c) tr. zákoníku. Odvolací soud se s tímto právním závěrem soudu prvního stupně ztotožnil.

Nejvyšší soud uvedený právní závěr považuje za správný a na jeho podporu doplňuje, že základním důvodem, proč dovolatel uvedenou právní kvalifikaci označuje za vadnou, je názor, že jde o jeden skutek, v jehož rámci obviněný po celou dobu realizoval jen záměr zmocnit se cizí věci, ponechat si ji, a to i za situace, kdy poškozený obviněného pronásledoval, a popírá, že by měl v té době v ruce sekyrku. Za důvod svých výhrůžek obviněný označuje snahu toliko si uchovat věci získané krádeží. Je nutné podotknout, že jestliže obviněný své námitky dotváří na jiných skutkových okolnostech, než jak jsou popsány ve výroku rozsudku soudu prvního stupně, nelze je v rámci řešení právní otázky akceptovat, ale je nutné právní úvahy vyvozovat na podkladě soudy učiněných skutkových zjištění, jimiž je Nejvyšší soud vázán a skutkové zjištění soudu prvního stupně nemůže změnit (srov. přiměřeně usnesení Ústavního soudu např. ve věcech sp. zn. [I. ÚS 412/02](#), [III. ÚS 732/02](#), [II. ÚS 760/02](#), [III. ÚS 282/03](#), [IV. ÚS 449/03](#)). Nejvyšší soud proto v rámci svých úvah vycházel z toho, co je ve skutkových zjištěních, jež jsou výše popsána, uvedeno.

Rozhodná pro posouzení správnosti předmětné právní kvalifikace je otázka, zda v daném případě šlo o jediný čin (jak tvrdí obviněný), anebo o souběh dvou trestných činů, z čehož vycházely oba soudy. Předmětem trestního stíhání je vždy skutek, v němž je spatřován určitý trestný čin. Vícečinný souběh předpokládá více skutků a každý z těchto skutků se posuzuje jako samostatný trestný čin. Naproti tomu u jednočinného souběhu jde o skutek jediný. Pro posouzení otázek souvisejících se souběhem je rozhodující v první řadě správné vymezení pojmu skutek a určení, zda jednání pachatele tvoří jeden či více skutků. Trestní zákoník ani trestní řád pojem skutku blíže nedefinují, byť se o něm na více místech zmiňují (např. § 38 odst. 2 tr. zákoníku, § 220 odst. 1 tr. ř.), a vymezení tohoto pojmu je tedy ponecháno teorii trestního práva a soudní praxi (srov. Novotný, O., Vanduchová, M., Šámal, P. a kol. Trestní právo Hmotné. Obecná část. 6. vydání, Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2010, s. 335).

Jednání jako projev vůle pachatele ve vnějším světě může záležet jak v pohybu (komisivní jednání), tak i ve zdržení se pohybu (omisivní jednání), může být úmyslné i nedbalostní. Rámec aktů zahrnutých do jednání je vymezen trestněprávně relevantním následkem, jehož musí být toto jednání příčinou. Přitom se jedná o následek, který je znakem určitého trestného činu. Takový konkrétní následek uvedený ve zvláštní části trestního zákoníku spojuje jednotlivé dílčí útoky (akty) pachatele do jednoho celku - skutku a zároveň je odděluje od jiných skutků téhož pachatele. Aby se jednalo o jeden skutek, je třeba, aby jednání pachatele bylo příčinou následku, který je znakem skutkové podstaty daného trestného činu (srov. Novotný, O., Vanduchová, M., Šámal, P. a kol. Trestní právo Hmotné. Obecná část. 6. vydání, Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2010, s. 336).

Podstata skutku je určována účastí obviněného na určité události popsané v žalobním návrhu, z níž vzešel následek porušující nebo ohrožující společenské zájmy chráněné trestním zákonem (srov. rozhodnutí č. 64/1973 Sb. rozh. tr.). Skutek jako pojem hmotně právní je souhrnem skutečností,

kteře vyčerpávají znaky skutkové podstaty některého trestného činu a podmiňují trestní odpovědnost (srov. i rozhodnutí č. 33/1974 Sb. rozh. tr.). Podstatu skutku tvoří jednání pachatele a následek tímto jednáním způsobený, který je relevantní z hlediska trestního práva hmotného.

Momentem, který dělí pachatelovo jednání na různé skutky, je následek významný z hlediska trestního práva, který pachatel způsobil nebo chtěl způsobit. Za jeden skutek lze považovat jen ty projevy vůle pachatele navenek, které jsou pro tento následek kauzální, pokud jsou zahrnuty jeho zaviněním (srov. rozhodnutí č. 8/1985 Sb. rozh. tr.).

V posuzované věci je zřejmé, že obviněný skutek popsany pod bodem 1) výroku o vině rozsudku nalézacího soudu spáchal dvěma odlišnými jednáními a rovněž způsobil dva různé následky. Poté, co vnikl do domu, kde poškozený bydlel, odcizil nejprve věci ve sklepě domu, mezi nimi i sekerku, kterou si nechal při sobě. Ze sklepa se přemístil do prvního patra, kde se pokoušel vloupat do bytu poškozeného, který jej sledoval a vyrušil ho. V této části obviněný jednak dokonal krádež (věci odcizené ve sklepě měl už u sebe), jednak se o další pokusil (chtěl se vloupat do bytu poškozeného), což však nedokonal, protože byl poškozeným vyrušen a přistižen. Obviněný tak v této fázi svého trestného jednání a průběhu činu jednal tak, že naplnil znaky přečinu krádeže podle § 205 odst. 1 písm. c), odst. 2 tr. zákoníku, neboť zčásti realizoval a zčásti jen započal jednat ve svém záměru zmocnit se cizích věcí vloupáním. Je evidentní, že tímto činem (samostatným skutkem) obviněný spáchal přečin krádeže.

Na tento skutek navázala další část trestného jednání obviněného, která nastala až v důsledku toho, že když byl poškozeným přistižen, utekl, avšak poškozený ho následoval a doběhl ho až po určité době. Jak z popisu skutku plyne, důvodem, proč poškozený obviněného pronásledoval, byla jednak snaha dopadnout pachatele, jednak mu zabránit v dalších eventuálních krádežích. Podrobně se k tomu svědek vyjádřil tak, že když zjistil, že jej chce obviněný vykrást, že ho vyrušil v době, kdy se mu chtěl vloupat do bytu, má v ruce páčidlo a bude chtít zřejmě vykrást někoho jiného, zatelefonoval na policii, již uvedenou situaci popsal, jakož i to, že jde za pachatelem a kterým směrem. Za obviněným se tedy vydal sám a sledoval ho až do opuštěné nádražní haly. Přitom na něj volal, aby počkal, že na něj již zavolal policii. V té době už bylo slyšet policejní majáky a obviněný říkal, ať ho poškozený nechá být, avšak v tom se na něj otočil a vytáhl sekeru, již se začal rozmachovat, a říkal, že poškozeného rozseká, ať ho nechá být. Poškozený o této sekerce vůbec nevěděl, divil se, kde se u něj náhle objevila. Poškozený se vylekal a utekl. Obviněného dopadla policie (viz výpověď poškozeného na č. l. 231).

Z uvedeného vyplývá, že poškozený obviněného pronásledoval sice v jisté návaznosti na krádež, již se obviněný dopustil, avšak hlavním motivem poškozeného byla snaha dopadnout pachatele krádeže. Obviněný v době, kdy byl pronásledován, věděl, že jej chce poškozený dohonit, a rovněž byl informován, že se blíží policie. Teprve v této souvislosti poškozenému se sekerkou v ruce vyhrožoval jejím užitím a způsobením újmy na zdraví. Snažil se tím poškozeného donutit, aby v jeho pronásledování ustal, aby si tak utvořil možnost vyhnout se dopadení blížící se policií.

Rozhodným momentem, který dělí jednání obviněného na dva skutky, je i to, že ještě než poškozený začal prchajícího obviněného pronásledovat, přivolal policii a sám za obviněným běžel. Tím totiž dal najevo, že usiluje o dopadení obviněného. Rovněž je důležité, že v této době poškozený, který byl po celou dobu v bytě, nevěděl, že obviněný před tím, než se snažil vloupat do jeho bytu, ve sklepě odcizil nějaké věci a že ty má stále u sebe.

Jestliže v této části trestného jednání obviněného soudy shledaly naplněné znaky zločinu vydírání podle § 175 odst. 1, odst. 2 písm. c) tr. zákoníku, je potřeba říci, že se ho dopustí ten, kdo jiného násilím, pohrůzkou násilí nebo jiné těžké újmy nutí, aby něco konal, opomenul nebo trpěl a tento čin spáchá se zbraní. Objektem trestného činu vydírání je svoboda rozhodování vůbec. Objektivní

stránka spočívá v tom, že pachatel jiného nutí k tomu, aby něco konal, opomenul, nebo trpěl, a to násilím nebo pohrůžkou násilí nebo jiné těžké újmy (srov. přiměřeně č. 1/1980 Sb. rozh. tr.).

Z uvedené části popisu skutku pod bodem 1) výroku o vině rozsudku soudu prvního stupně, jež byla důsledkem pronásledování, je zřejmé, že pokud obviněný poškozenému hrozil sekerou, kterou se rozmachoval kolem sebe a s níž se rozběhl na poškozeného, a křičel, že ho rozseká a ať ho nechá být, jednal právě tím způsobem, jak jednotlivé znaky této skutkové podstaty vyžadují. Poškozeného nutil, aby jej dále nepronásledoval, činil tak za použití sekyrky, tedy zbraně, kterou držel v ruce, a přitom obviněnému vyhrožoval, že sekyrky užije. Obviněný takto jednal zcela vědomě a chtěně, protože jeho cílem bylo vyhnout se dopadení policií, v čemž mu poškozený svou zarputilostí a houževnatostí bránil.

Domáhal-li se obviněný, aby celé jeho jednání, jak je popsáno pod bodem 1) rozsudku soudu prvního stupně, bylo posouzeno jen jako přečin krádeže podle § 205 odst. 1 písm. c), odst. 2 tr. zákoníku, neboť měl za to, že jde o jeden skutek, u něhož je druhá, nyní rozvedená část jeho trestného jednání jen součástí skutkové podstaty tohoto přečinu, je nutné akcentovat, že shora uvedené skutečnosti tento jeho požadavek vylučují. Jak již bylo uvedeno výše, nejde o jeden skutek, ale o dva samostatné útoky mající vlastní jednání i rozdílný následek (který je u krádeže představován majetkovou újmu).

Přečin krádeže podle § 205 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku spočívá v tom, že se pachatel pokusí bezprostředně po činu uchovat si věc násilím nebo pohrůžkou bezprostředního násilí. Rozhodným znakem je tedy bezprostřední návaznost použitého násilí na krádež. Další rozhodnou skutečností je u trestného činu krádeže i návaznost na věci odcizené při krádeži, k jejichž uchování projevené násilí nebo pohrůžka bezprostředního násilí musí směřovat. Násilí zde musí být použito proti poškozenému, který se snaží získat odcizenou věc zpět, nebo může směřovat i proti jiné osobě nebo náhodnému svědkovi krádeže, kterého chce pachatel odradit od toho, aby mu zabránil v dokončení krádeže. Násilí je zde tedy prostředkem nátlaku na vůli napadeného se záměrem, aby si pachatel uchoval odcizenou věc.

U trestného činu vydírání podle § 175 odst. 1 tr. zákoníku nátlak ve formě násilí, pohrůžky bezprostředního násilí nebo pohrůžky těžké újmy směřuje obecně k čemukoli, co obviněný na poškozeném vyžaduje, a takový jeho nátlak není ničím omezen, neboť směřuje k tomu, aby poškozený něco (cokoli) konal, opominul nebo trpěl, tedy bez toho konkrétního vztahu k odcizeným věcem. Pokud násilí nebo pohrůžka (bezprostředního) násilí směřovala k něčemu jinému než si uchovat bezprostředně po činu ukradenou věc, tedy k tomu, aby jiná osoba něco konala, opominula nebo trpěla (např. aby pachatele poškozený nebo jiná osoba nezadržela, neoznámila jeho čin policii apod.), půjde o trestný čin vydírání podle § 175 tr. zákoníku (srov. přiměřeně usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 4. 2007, sp. zn. [5 Tdo 345/2007](#), uveřejněné v Souboru trestních rozhodnutí Nejvyššího soudu, sešit 35, č. T 991.).

U trestného činu vydírání podle § 175 odst. 1 tr. zákoníku pachatel - na rozdíl od přečinu krádeže podle § 205 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku - působí na vůli poškozeného bez přímé spojitosti s možností si konkrétní věci pocházející z krádeže uchovat. Při posuzování právní kvalifikace činu, u něž je násilí nebo pohrůžka násilí pachatele použita vůči poškozenému v bezprostřední souvislosti s krádeží, je nutné s ohledem na konkrétní zjištěné skutkové okolnosti zvážit, k jakému účelu násilí nebo pohrůžka (bezprostředním) násilím směřovala, resp. čeho jimi pachatel chtěl dosáhnout, a zda se tak stalo bezprostředně po činu.

V projednávané věci bylo provedeným dokazováním prokázáno, že jednání, jímž obviněný sekyrkou poškozenému vyhrožoval, se událo s jistým časovým odstupem, kdy již obviněný dům opustil,

poškozený přivolal policii a začal za obviněným utíkat. Nedošlo k němu bezprostředně po činu krádeže, ale s jistým časovým odstupem, a nebylo zaměřeno ani k tomu, aby si obviněný mohl bezprostředně po činu ponechat odcizené věci, neboť poškozený nevěděl, co obviněný odcizil a zda má něco u sebe, ale jeho vyhrožování tělesnou újmou za použití zbraně vůči poškozenému bylo vedeno pouze a výlučně snahou zbavit se pronásledovatele a vyhnout se dopadení. Tato část trestného jednání obviněného byla proto plně v souladu s uvedenými závěry posouzena jako trestný čin vydírání podle § 175 odst. 1, odst. 2 písm. c) tr. zákoníku, a nikoliv jako přečin krádeže podle § 205 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku.

Nejvyšší soud proto dovolání obviněného M. H. jako zjevně neopodstatněné podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítl.